

Організація проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності для студентів навчального закладу

Дана розробка узагальнює вимоги нормативно – правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності щодо проведення інструктажів та наведені змістовні приклади ведення відповідної документації по кабінету «Промислова безпека та охорона праці».

Інструктажі проводяться за програмами з урахування переліку питань визначених службою охорони праці навчального закладу. Зміст програм вступних інструктажів розробляються інженером з охорони праці та затверджуються директором - інших програм, розробляються відповідальними, які проводять інструктажі та підлягають узгодженню з інженером з охорони праці.

Вступні інструктажі проводяться інженером з охорони праці та реєструються на окремих сторінках журналу навчальної групи.

Приклад внесення записів до журналу навчальної групи.

РЕЄСТРАЦІЯ вступного інструктажу з охорони праці

№ з/п	Прізвище, ім'я по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підпис	
				особи, яка проводила інструктаж	особи, яку інструктують
1	Верченко Оксана Григорівна	02.09.2014р	Базурін Олексій Петрович		

РЕЄСТРАЦІЯ вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності

№ з/п	Прізвище, ім'я по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підпис	
				особи, яка проводила інструктаж	особи, яку інструктують
1	Верченко Оксана Григорівна	02.09.2014р	Базурін Олексій Петрович		

Умови проведення інструктажів з охорони праці та БЖД

Назва інструктажу	Умови проведення	Хто проводить	Де реєструється
Охорона праці Первинний	Перше заняття в навчальному приміщенні, спортивній залі тощо.	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В спеціальному журналі
	Під час виконання завдань з використанням різних механізмів, інструментів тощо.	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В журналі обліку навчальних занять в розділі змісту завдання.
Позаплановий	При порушеннях нормативно-правових актів, що призвели або могли призвести до травм, аварій, пожеж тощо.	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В спеціальному журналі
БЖД Первинний	Перше заняття в навчальному приміщенні, спортивній залі тощо.	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В спеціальному журналі
	Перед початком зимових, літніх канікул.	Куратор навчальної групи.	В спеціальному журналі
	За межами навчального закладу під час НВП пов'язаного з використанням небезпечних та шкідливих для здоров'я чинників.	Завідувач виробничими практиками	В спеціальному журналі
	Під час виконання завдань з використанням різних механізмів, інструментів тощо.	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В журналі обліку навчальних занять в розділі змісту завдання.
Позаплановий	При порушеннях нормативно-правових актів, що призвели або могли призвести до травм, аварій, пожеж тощо.	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В спеціальному журналі
	При зміні умов виконання навчальних завдань.	Викладач, майстер виробничого навчання	В спеціальному журналі
	У разі нещасних випадків за межами навчального закладу	Куратор навчальної групи.	В спеціальному журналі
Цільовий	У разі організації поза навчальних заходів (екскурсії, спортивні змагання, олімпіади тощо).	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В спеціальному журналі
	Під час проведення громадських, поза навчальних робіт (прибирання території, с/г роботи тощо).	Викладач, керівник секції, майстер виробничого навчання.	В спеціальному журналі

Перше заняття в кабінеті(лабораторії), навчальній майстерні, спортивній залі тощо вимагає проведення первинних інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності з їх реєстрацією в спеціальних журналах .

Перелік обов'язкових документів, необхідних для проведення інструктажів: узгоджений зміст програм первинних інструктажів; інструкція з охорони праці для кабінету (лабораторії); інструкції з безпеки, що враховують особливості проведення навчально-виховного процесу; витяг інструкцій з безпеки; куточок з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

**Приклад внесення записів до спеціальних журналів
Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці
(первинного, позапланового)**

№ з/п	Дата проведення інструктажу	Прізвище та ініціали особи, яка інструктується	Клас, група, кабінет тощо	Вид інструктажу, його зміст, номер, найменування інструкції	Прізвище, ініціали та посада особи, яка проводила інструктаж	Підпис особи, яка проводила інструктаж	Підпис особи, яку інструктували
29	2.09.14р	Карпенко П.М.	31М	Первинний. За програмою	Викладач		
30	2.09.14р			первинного інструктажу			
31	2.09.14р			з охорони праці №107;199			
32	2.09.14р			Первинний.			

**Журнал реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності
(первинного, позапланового та цільового)**

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Клас, група	Назва інструктажу, назва інструкції	Прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, яка проводила інструктаж	Підпис особи, яка проводила інструктаж	Підпис особи, яку інструктували
29	Карпенко Петро Михайлович	2.09.14р.	31М	Первинний. За програмою	Викладач		
				перв. інстр. з БЖД			
30				Первинний.			

**Перелік питань
програми первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності для студентів
інституту під час проведення навчально-виховного процесу
в кабінетах (лабораторіях) тощо**

1. Запобігання надзвичайним ситуаціям та організація усунення їх негативних наслідків.
 - 1.1. Причини та класифікація надзвичайних ситуацій.
 - 1.2. Природні небезпеки.
 - 1.3. Надзвичайні ситуації техногенного характеру.
 - 1.4. Радіаційна небезпека.
 - 1.5. Соціальні небезпеки: алкоголізм, тютюнопаління, наркоманія.
 - 1.6. Побутовий травматизм: статистика та основні причини виникнення.
 - 1.7. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій.
 - 1.8. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.
2. Загальні правила поведінки.
 - 2.1. Обставини та причини нещасних випадків, що мали місце в навчальних закладах.
 - 2.1.1. Під час навчально-виховного процесу.
 - 2.1.2. На території навчального закладу.
 - 2.2. У домашніх умовах.
 - 2.3. На дорогах.
3. Вимоги пожежної безпеки.
 - 3.1. Причини пожеж.
 - 3.2. Вимоги пожежної безпеки в навчальному закладі.
4. Надання першої долікарської допомоги потерпілому в разі нещасних випадків, надзвичайних ситуацій.
 - 4.1. Призначення першої долікарської допомоги та загальні принципи її надання.
 - 4.2. Надання першої допомоги при враженні діяльності мозку, зупинці дихання та серцевої діяльності.
 - 4.3. Перша допомога при кровотечах та ушкодженнях м'яких тканин.
 - 4.4. Перша допомога при вивихах, розтягуваннях, розривах зв'язок та переломах кісток.
 - 4.5. Долікарська допомога при термічних та хімічних опіках.
 - 4.6. Допомога при отруєннях.
 - 4.7. Допомога при ураженні електричним струмом.
 - 4.8. Надання першої допомоги при утопленні.

Підготував: інженер з охорони праці

_____ Базурін О. П.

Програма первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності

1. Запобігання надзвичайним ситуаціям та організація усунення їх негативних наслідків.

1.1. Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій.

Надзвичайна ситуація - порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинена аварією, катастрофою, стихійним лихом чи іншою небезпечною подією, яка призвела (може призвести) до загибелі людей та значних матеріальних втрат.

Розрізняють наступні види надзвичайних ситуацій:

- надзвичайні ситуації техногенного характеру;
- надзвичайні ситуації природного характеру;
- надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру;
- надзвичайні ситуації воєнного характеру;
- надзвичайні ситуації загальнодержавного, регіонального, місцевого та об'єктного рівнів.

Причини виникнення надзвичайних ситуацій:

- демографічний вибух. Підвищення рівня життя сприяє підвищенню тривалості життя і народжуваності. З певного періоду можливі голод, масові захворювання, зниження чисельності населення і внаслідок цього - руйнування людської спільноти;
- підвищення використання енергії, промислової продукції та використання транспортних засобів;
- аварії, катастрофи, військові навчання, випробування, війни;
- інші причини.

1.2. Природні небезпеки.

Серед надзвичайних ситуацій природного походження на Україні найчастіше трапляються:

- геологічні небезпечні явища (зсуви, обвали, просадки земної кори);
- метеорологічні небезпечні явища (зливи, урагани, сильні снігопади, сильний град, ожеледь);
- гідрологічні небезпечні явища (повені, підвищення ґрунтових вод та ін.);
- пожежі лісових та хлібних масивів;
- масові інфекції та хвороби людей, тварин і рослин.

Щорічно в суху, жарку погоду небезпека від лісових та торф'яних пожеж різко зростає. Лісові пожежі виникають головним чином з вини людини та внаслідок деяких природних чинників.

Причиною пожеж з вини людини є: спалювання відходів на прилеглих до лісу територій, недопалки, кинутий сірник тощо. Найбільш небезпечними бувають жаркі та сухі літні дні з відносною вологістю 30...40 %.

Серед інфекційних захворювань найбільш поширені на території України дифтерія, кір, гострі кишкові інфекційні хвороби.

З огляду на інтенсифікацію міжнародних сполучень України існує реальна загроза занесення масових інфекційних захворювань.

1.3. Надзвичайні ситуації техногенного характеру.

Надзвичайні ситуації техногенного характеру виникають на хімічно небезпечних, вибухо- та пожежонебезпечних об'єктах, транспорті.

Основними причинами аварій та катастроф на залізничному транспорті є: несправність колій рухомого транспорту, засобів сигналізації, помилки диспетчерів, неухважність та недбальство машиністів, несправність рухомого транспорту.

Протягом останніх років на дорогах України щорічно реєструють десятки тисяч автомобільних аварій і катастроф. Причини дорожньо-транспортних подій – порушення правил дорожнього руху, технічні несправності автомобілів, перевищення швидкості руху, управління в нетверезому стані, незадовільний технічний стан доріг, несправність сигналізації на залізничних переїздах та ін.

1.4.Радіаційна безпека.

З розвитком ядерної енергетики в багатьох країнах світу реальною загрозою стало радіоактивне забруднення навколишнього природного середовища та середовища проживання людей. Основними шляхами підвищення безпеки життєдіяльності в умовах радіоактивного забруднення є: захист людини від зовнішнього опромінення, ураження радіоактивними опадами, захист органів дихання та шлунково-кишкового тракту від попадання радіоактивних речовин всередину.

У разі повідомлення про радіоактивну небезпеку необхідно:

- укритися в середовищі проживання чи виробничому середовищі. Стіни дерев'яних споруд послаблюють іонізуюче випромінювання в 2 рази, цегляні - в 10 раз, заглиблені цегляні та бетонні - 40... 100 разів;
- ущільнити рами та дверні пройми, насамперед закрити квартирки та вентиляційні люки;
- створити запас питної води, набрати її в закриті посудини. Підготувати мило та інші прості засоби санітарного призначення для обробки рук та інших частин тіла;
- після спеціального оповіщення провести екстрену йодну профілактику. Йодистий калій чи водно-спиртовий розчин є перешкодою для надходження радіоактивного йоду в щитовидну залозу та сприяє виведенню радіонуклідів, що потрапили до організму. Їх приймають після їжі разом з рідиною один раз на 7 днів по 3-5 крапель. Протягом тижня 1 раз на день наносити на поверхню кистей рук настойку йоду у вигляді сітки.

1.5. Соціальні небезпеки: алкоголізм, тютюнопаління, наркоманія.

До шкідливих звичок належать: куріння, вживання алкоголю, наркотиків та інших шкідливих (токсичних) речовин.

«Викрадач розуму» - так іменують алкоголь з давніх часів. Уживання алкоголю призводить до серйозних порушень фізіологічних та психічних функцій організму людини. При потраплянні в організм людини в першу чергу на нього реагує нервова система. Нервові клітини містять жирові утворення, що легко розчиняються під дією розчину та знижують їх працездатність.

При систематичному вживанні спиртних напоїв настає загальний розлад всього організму, деградація особистості.

Наркотики виявляють стимулюючу або заспокійливу дію на центральну нервову систему, а також викликають спотворення світосприймання та галюцинації. При вживанні наркотичних засобів виникає наркотична залежність.

Статистика засвідчує, що в світі від хвороб, спричинених курінням, умирає 1,5 млн. людей. Як і будь-який наркотик, нікотин діє на нервову систему. Тютюн, потрапивши в легені, всмоктується в кров і розноситься по всьому організму, спочатку підвищує активність, однак невдовзі це почуття зникає. Він впливає на нервову, дихальну, серцево-судинну системи та систему травлення.

1.6. Побутовий травматизм: статистика та основні причини виникнення.

На побутовий травматизм припадає близько 2 млн. травмувань, від яких гине близько 70 тис. людей.

Найбільше смертельних випадків на 1000 жителів зареєстровано в Дніпропетровській (1,69), Донецькій (1,67), Запорізькій (1,66), Херсонській (1,64), Кіровоградській (1,61), Чернігівській (1,6), Луганській, Харківській (по 1,57) та Одеській (1,53) областях. У цих регіонах загинуло понад 37,2 тис. чол., що становить більше половини загальної кількості травмованих із смертельними наслідками. Значною проблемою в Україні є висока смертність чоловіків працездатного віку.

Серед причин смерті у побутовій сфері спостерігається різке збільшення кількості самогубств.

Серед основних причин суїциду – високий рівень безробіття, стан психологічного здоров'я людини, алкогольна та наркотична залежність.

Джерелами харчових отруєнь є продукти, заражені мікробами, що виділяють токсини: м'ясо, риба, фрукти, овочі, гриби та інші.

Відомо, що медикаментозні препарати, що приймають за певних обставин у відповідних дозах сприяють відновленню різноманітних функцій організму, тобто мають лікувальну силу. Завищені дози таких препаратів можуть спричинити гострі отруєння.

1.7. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій.

Для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій необхідно:

- виконувати вимоги правил дорожнього руху, технологічних вимог робіт;
- підтримувати технічний стан обладнання, транспортних засобів, енергопостачальних мереж у відповідності з вимогами;
- дотримуватись режимів роботи з обладнанням, виконувати заходи щодо життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях органами виконавчої влади і управлінь всіх рівнів.

1.8. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.

Заходи щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій:

- розроблення нормативно-правових актів з питань забезпечення захисту населення і території від їх наслідків;
- забезпечення готовності сил і засобів до дій, спрямованих на реагування на надзвичайні ситуації;
- своєчасне інформування населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій;
- проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації надзвичайних ситуацій.

2. Загальні правила поведінки.

2.1. Обставини та причини нещасних випадків, що сталися в навчальних закладах.

2.1.1. Під час навчально-виховного процесу.

Причини нещасних випадків:

- використання праці студента при відсутності відповідних навичок, невиконання вимог щодо організації навчання;
- відсутність належного контролю з боку керівника робіт;
- незабезпеченість засобами індивідуального та колективного захисту;
- інші причини.

Так, із-за відсутності захисної решітки на приймальному бункері зерноочисного агрегату ЗАВ-20 загинув студент Кам'янець-Подільського технікуму.

Внаслідок порушення вимог безпеки при закладанні силосної ями, запуску двигуна на швидкості та відсутності належного контролю на технологічній практиці тяжко травмовані водій Горохівського та водій Таращанського технікумів.

2.1.2. Під час позанавчальних заходів і робіт .

Причини, що призводять до ушкодження здоров'я, смертельних наслідків:

- застосування працівником небезпечного обладнання (обладнання повинно бути заводського виготовлення та мати відповідний сертифікат);
- неналежний контроль та невиконання організаційних заходів з боку керівника робіт;
- відсутність або невідповідність засобів захисту щодо конкретного виду робіт;
- самостійне виконання робіт без узгодження з відповідальною особою.

2.1.3. На території навчального закладу.

Рух на автотранспорті на території навчального закладу заборонений, місце стоянки транспортних засобів передбачено схемою. Рух пішоходів здійснюється стримано з дотриманням Правил дорожнього руху.

При вході до навчальних корпусів черговій надати студентський квиток. У випадку погіршення стану здоров'я – звернутися до медичного працівника пункту охорони здоров'я або до чергових навчальних корпусів.

2.2. У домашніх умовах.

Причини побутових травм:

- усі види падінь (з висоти, на рівному місці тощо);
- необережне поводження з ріжучими предметами та електроприладами;
- травми, заподіяні тваринами або комахами;
- опіки гарячим предметом або полум'ям;
- утоплення;
- отруєння;
- інші причини.

Аналіз причин виникнення побутових травм показує, що здебільшого, вони є наслідком халатності, недбалості самих потерпілих.

Правила поведінки на воді:

- вибирати для купання безпечні та обладнані місця;
- не купатися в стані сп'яніння, при нездужанні, відразу після приймання їжі або великого фізичного навантаження;
- не пірнати в незнайомих місцях, не заходити у воду вище пояса, якщо не вмієте плавати, не влаштовувати на воді небезпечних ігор та ін.;

Для звільнення від захватів потопаючого необхідно спробувати пірнути у воду.

Поблизу тварин треба бути особливо обережним. Собаки негативно реагують на людей, які втікають. Після укусів тварин необхідно зробити аналіз на сказ. Поводитися потрібно впевнено, спокійно і лагідно.

Безпека експлуатації газового обладнання:

- робота газового пальника – полум'я спокійне, має чітко яскраво виражені голубувато – зелені ядра. Довжина язичків полум'я в отворах однакова, вентиляційна система забезпечує видалення продуктів згоряння;

- щільність з'єднань перевіряється за допомогою індикаторів або водно-мильного розчину;

- при виявленні в приміщенні запаху газу – негайно припинити роботу з газовими приладами, перекрити крани, відкрити вікна, викликати аварійну службу.

Вимоги електробезпеки:

- не користуватися саморобними подовжувачами, пошкодженими розетками, вимикачами, обгортати електролампи папером та іншими горючими матеріалами;

- не залишати без догляду ввімкнуті електроустановки;

- не використовувати електроприлади з пошкодженою ізоляцією та ін.

Безпека поведінки з вибухонебезпечними пристроями.

У разі виявлення вибухонебезпечного пристрою забороняється:

- наближатися до нього;

- пересувати або брати в руки;

- користуватися засобами зв'язку;

- розпалювати поряд багаття або кидати в нього предмети;

- повідомити фахівця цивільного захисту або працівника міліції.

Загальні рекомендації щодо правил поведінки:

- знати номери телефонів батьків на пам'ять, а також номери телефонів служб допомоги: 101 - пожежна, 102 - міліція, 103 - швидка допомога;

- постійно спілкуватися зі своїми родичами, інформувати їх про можливе запізнення;

- не спілкуватися з незнайомими людьми, не сідати в автомобіль до незнайомих людей;

- у разі виникнення небезпеки повідомити про це близьким людям.

2.3. На дорогах.

Пішоходи повинні рухатись по тротуарах або пішохідних доріжках, тримаючись якомога правіше. Якщо неможливо рухатись по тротуарах, пішохідних доріжках, узбіччям допускається рух по краю проїзної частини. Під час руху по проїзній частині пішоходи повинні рухатися назустріч транспортним засобам. Перехід проїзної частини здійснювати у встановлених місцях, а в разі їх відсутності – на перехрестях по лінії тротуарів або узбіч.

При виході на проїзну частину із-за транспортних засобів та інших об'єктів, що обмежують оглядовість – впевнитись у відсутності транспортних засобів, що наближаються.

У разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного та (або) синього кольору і (або) спеціальним звуковим сигналом, пішоходи повинні утриматися від переходу проїзної частини або негайно залишити її.

Під час дорожньо-транспортної пригоди надати можливу допомогу потерпілим, записати прізвища і адреси очевидців, повідомити відповідні органи чи підрозділ

міліції про пригоду. Надати особисті дані та перебувати на місці пригоди до прибуття працівників міліції.

3. Пожежна безпека.

Пожежа - неконтрольоване горіння, поза спеціально відведеного місця, внаслідок якого гинуть люди і завдає значні матеріальні збитки.

3.1. Основні причини пожеж.

Щорічно в Україні виникає понад 50...60 тис. пожеж, де гине близько 4 тис. людей, у тому числі 100... 145 дітей.

Причини пожеж:

1. Природні - 1%;
2. Антропогенні (з вини людини) — 99%
 - необережне поводження з вогнем — 50...58%;
 - порушення правил експлуатації та використання електроустановок - 20..25%;
 - порушення правил експлуатації та використання систем опалювання - 8... 10%;
 - дитячі пустощі з вогнем - 4..5%;
 - підпали - 2...4%.

3.2. Вимоги пожежної безпеки в навчальному закладі

Пожежна безпека - стан об'єкту, на якому унеможливується виникнення пожежі, а у випадку її виникнення – створені необхідні умови для гасіння пожежі та збереження матеріальних цінностей, людей. Пожежна безпека забезпечується за рахунок систем запобігання пожежі й пожежного захисту.

У навчальному закладі затверджені такі нормативно-правові акти з пожежної безпеки: Інструкція щодо дії персоналу та забезпечення безпечної та швидкої евакуації людей на випадок пожежі, Загальнооб'єктна інструкція з пожежної безпеки, Інструкція для чергових гуртожитків та навчальних корпусів, Інструкція на проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт, Інструкція для відповідальних за пожежну безпеку приміщень та інші.

Після проходження інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки студент повинен знати:

- умовний сигнал про пожежу (один довгий, три коротких сигнали, що подаються урочним дзвоником);
- напрямок руху на випадок пожежі з приміщення;
- порядок користування первинними засобами пожежогасіння та виклику пожежної охорони;
- вимоги запобігання виникнення пожеж у приміщенні та інші.

4. Надання першої долікарської допомоги потерпілому в разі нещасних випадків, надзвичайних ситуацій.

Призначення першої долікарської допомоги та загальні принципи її надання

Перша допомога — це сукупність простих, доцільних дій, спрямованих на збереження життя і здоров'я потерпілих.

При можливості винести потерпілого з місця події, оглянути ушкоджені ділянки тіла, оцінити стан потерпілого, зупинити кровотечу, при необхідності - іммобілізувати переломи з метою попередження травматичного шоку.

4.1.Надання першої допомоги при втраті свідомості, зупинці дихання та серцевої діяльності.

Причини втрати свідомості можуть бути різні, але всі вони пов'язані з ураженням центру свідомості (при травмах, нестачі кисню, замерзанні тощо).

Спочатку потерпілого треба винести з місця події, забезпечити вільний доступ кисню до легень, покласти на бік. У разі зупинення дихання й серцебиття – зробити штучне дихання та непрямий масаж серця. Частота видихів в легені потерпілого повинна становити 14.. 16 разів на хвилину.

При зовнішньому масажі серця робиться ритмічне стискання між грудиною та хребтом. На нижню частину грудини кладуть долоню лівої руки, на яку з силою натискають другою рукою (з частотою 1 раз в секунду).

Сила натискання має бути такою, щоб грудина зміщувалась на 4...6см.

При наданні першої допомоги однією людиною необхідно після 2-3 видихів робити 10... 15 натискувань на грудну клітину.

4.2. Перша допомога при кровотечах та ушкодженні м'яких тканин.

Артеріальну кровотечу зупиняють за допомогою джгута та інших засобів, тривалість використання яких обмежується двома годинами.

Капілярну кровотечу зупиняють за допомогою стискувальної пов'язки. Якщо з рани виступає сторонній предмет – необхідно зробити на пов'язці отвір для запобігання додаткового травмування тканин.

У випадках легеневої кровотечі потерпілому забезпечують напівлежаче положення, під спину кладуть валик, на груди – холодний компрес. Забороняється говорити і рухатись, потребується негайна госпіталізація.

4.3.Перша допомога при вивихах, розтягуваннях, розривах зв'язок та переломах кісток.

При переломах основним завданням першої допомоги є забезпечення нерухомого положення з метою запобігання додаткових пошкоджень тканин. На уражене місце накладають шину таким чином, щоб вона з обох боків охопила суглоби. При переломах верхньої кінцівки після накладання шини руку рекомендується розмістити у фізіологічному положенні.

Перша допомога при ударі, підвертанні стопи забезпечується прикладанням до забитого місця холодного предмету й накладанням щільної пов'язки.

4.4.Долікарська допомога при термічних та хімічних опіках.

Опіки, спричинені висококонцентрованими кислотами чи їдкими лугами, потребують негайного промивання уражених місць струменем води протягом 10...15хв. Після цього місце, уражене кислотами, нейтралізують 5%-ним розчином марганцевокислого калію або 10%-ним розчином питної соди, при опіках їдкими лугами – слабким розчином оцтової кислоти або 5%-ним розчином борної кислоти.

При термічних опіках шкіру навколо ураженої ділянки обробляють антисептиком, після чого накладають стерильну пов'язку. Для запобігання інфекції, не можна розтирати пухирі, звільняти обпечену ділянку шкіри від шматків одягу. Особливої обережності потребують потерпілі з великою часткою ураження.

4.5.Допомога при отруєннях.

У випадках попадання хімічних сполук до легень потерпілого виносять на свіже повітря й викликають лікаря. При попаданні отрути на шкіру її змивають водою або ватним тампоном, не розмазуючи по поверхні шкіри.

Якщо отрута попала до шлунку, слід негайно провести тривале промивання шлунку водою або розчином 1:1000 марганцевокислого калію. Бажано визвати блювоту і негайно викликати лікаря.

4.6.Допомога при ураженні електричним струмом.

Переконатися у наявності пульсу та дихання. Незалежно від ступеня ураження електричним струмом обов'язково викликати лікаря. Потерпілого слід покласти у зручне положення і до прибуття медичного працівника забезпечити повний спокій, постійний нагляд за диханням і пульсом.

Висновок про смерть потерпілого підтверджується лікарем.

4.7.Надання першої допомоги при утопленні.

Для видалення води з легень покласти потерпілого на коліно так, щоб голова знаходилася внизу, при цьому на спину натискати долонями рук. Після цього робити непрямий масаж серця та штучне дихання до появи ознак життя.

Більш детальна інформація про надання першої медичної допомоги (самодопомоги) міститься в інструкції з охорони праці № 199 «Надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків».

Програма розроблена на 8 аркушах.

Розробив:
інженер з охорони праці
Узгоджено:
юрисконсульт

Базурін О.П.

Мандрик О.П.

**Перелік питань
програми первинного інструктажу
з охорони праці для студентів інституту
під час проведення навчально-виховного процесу
в кабінетах(лабораторіях) тощо**

1. Загальні відомості про дисципліну (технологічний процес) у системі підготовки спеціалістів, обладнання робочих місць тощо.
2. Безпечна організація та утримання робочого місця, виконання обов'язків чергового тощо.
3. Можливі небезпеки та їх наслідки. Виробнича санітарія та особиста гігієна в навчально-виховному процесі.
4. Порядок дій при виникненні небезпечної ситуації, пожежі тощо.
5. Засоби індивідуального захисту та умови їх застосування. Схеми безпечного руху в нормальних та нестандартних ситуаціях. Причини аварій, травмувань тощо.
6. Перша долікарська допомога в разі нещасного випадку, надзвичайних подій.
7. Вимоги безпеки після закінчення роботи.

Зазначені в пунктах 1..7 питання розглядаються в поєднанні з діючими інструкціями з охорони праці на відповідний вид роботи.

Підготував:
інженер з охорони праці

Базурін О. П.

Програма первинного інструктажу з охорони праці

1. Загальні відомості про дисципліну (технологічний процес) у системі підготовки спеціалістів, обладнання робочих місць тощо.

Кабінет є організаційним та навчально - методичним осередком пропаганди знань з питань охорони праці. Обладнаний згідно з вимогами ДБН В.2.2.-28:2010 «Будинки адміністративного та побутового призначення»; ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів». Лабораторні та практичні роботи укомплектовані необхідним обладнанням, інструкційними картками, нормативно-правовими актами та методичними вказівками.

Програмою дисципліни передбачено вивчення загальних положень правових, організаційно-технічних, лікувально-профілактичних питань охорони праці в агропромисловому комплексі України. Метою вивчення дисципліни є формування професійних знань, необхідних майбутнім спеціалістам для забезпечення виконання нормативно-правових актів з охорони праці.

2. Безпечна організація та утримання робочого місця, виконання обов'язків чергового тощо.

Безпечна організація робочого місця зводиться до вибору оптимального положення тіла, нормативного значення освітлення тощо. Зручною є поза, за якої кут нахилу хребта складає 160° .. 170° , при роботі сидячи за столом, відносно вертикальної площини.

Науково обґрунтоване положення тіла забезпечує високу продуктивність праці. Під час виконання конкретного завдання робоче місце (робочу зону) звільнити від зайвих предметів, матеріалів, звернути увагу на стійкість робочого столу, стільця.

Черговий перед початком занять повинен перевірити організацію безпечних умов праці. При необхідності з дозволу викладача провітрює приміщення, забезпечує наявність крейди для роботи на класній дошці, робить вологе прибирання.

3. Можливі небезпеки та їх наслідки. Виробнича санітарія та особиста гігієна в навчально-виховному процесі.

Виробничі шкідливі та небезпечні чинники під час навчання:

- електричний струм;
- недостатнє освітлення;
- емоційне напруження;
- наявність гострих кутів тощо.

Особливість дії електричного струму полягає в тому, що його неможливо відчутти органами чуття на відстані, захисна реакція організму проявляється лише після того, як людина потрапила під дію електричної напруги. Подразнення тканин організму внаслідок дії електричного струму може бути прямим, коли струм безпосередньо проходить через ці тканини та рефлекторним (через центральну нервову систему), коли тканини не знаходяться на шляху проходження струму.

Для запобігання ураження електричним струмом необхідно забезпечити належні умови:

- відсутність напруги;
- ізолюваність струмопровідних частин електричного обладнання;
- використання перевірених діелектричних засобів захисту та ін.

Під час виконання лабораторних робіт треба вивчити зміст завдань згідно інструкційних карток, методичних вказівок, проінформувати викладача про готовність до виконання практичних завдань. Теоретичні заняття вимагають сконцентрованої

уваги студентів. При виникненні питань – підняти руку і чекати звернення викладача.

Під час перерв не бігати, не стрибати, без дозволу викладача не вмикати наочні посібники.

Робота під час начально-виховного процесу в кабінеті виконується в домашньому одязі.

Безпечне переміщення в кабінеті забезпечується за рахунок стриманого, організованого та свідомого руху.

4.Порядок дій при виникненні небезпечної ситуації, пожежі тощо.

При виникненні небезпечної ситуації терміново усунути небезпечний чинник, повідомити викладача.

При пожежі під керівництвом відповідальної особи організовано залишити приміщення згідно плану евакуації на випадок пожежі та зібратися у визначеному місці.

5. Засоби індивідуального захисту та умови їх застосування. Схеми безпечного руху в нормальних та нестандартних ситуаціях. Причини аварій, травмувань тощо.

Характерні причини випадків травмувань виробничого характеру: невиконання вимог електробезпеки; некерованість емоційного збудження, порушення вимог безпеки тощо.

6.Перша долікарська допомога в разі нещасного випадку, надзвичайних подій.

Перша допомога при ураженні електричним струмом: усунути шлях проходження електричного струму, оцінити стан потерпілого; визначити послідовність подальших дій.

Причини втрати свідомості можуть бути різні, але всі вони пов'язані з ураженням центру свідомості (при травмах, нестачі кисню, замерзанні тощо).

Спочатку потерпілого треба винести з місця події, забезпечити вільний доступ кисню до легень, покласти на бік. У разі зупинення дихання й серцебиття – зробити штучне дихання та непрямий масаж серця. Частота видихів в легені потерпілого повинна становити 14.. 16 разів на хвилину.

При зовнішньому масажі серця робиться ритмічне стискання між грудиною та хребтом. На нижню частину грудини кладуть долоню лівої руки, на яку з силою натискають другою рукою (з частотою 1 раз в секунду).

Сила натискання має бути такою, щоб грудина зміщувалась на 4...6см.

При наданні першої допомоги однією людиною необхідно після 2-3 видихів робити 10... 15 натискувань на грудну клітину.

7.Вимоги безпеки після закінчення роботи.

Прибрати робоче місце, проінформувати викладача про закінчення роботи та порушення, що мали місце у процесі виконання роботи.

Програма складена на 2 аркушах.

Розробив:

завідувач кабінетом _____

Базурін О.П.

Узгоджено:

інженер з охорони праці _____

Базурін О.П.

Приклад внесення записів до журналу навчальної групи під час проведення лабораторних робіт, занять з фізичного виховання, окремих тем навчальних практик тощо.

Обов'язковою є наявність затверджених в установленому порядку інструкцій з безпеки (охорони праці) та розміщення на робочих місцях витягів з даних інструкцій.

№ заняття	Дата проведення	Кількість навч. годин	Короткий зміст заняття	Що задано: назва підручника, параграф, стор. тощо	Підпис викладача
1					
2					
3					
4	17.10.14	2	Первинні інструктажі: з охорони праці, БЖД.		
			Лабораторна робота №1	Звіт по роботі	
5					

Затверджено
Наказ директора інституту
10.09.2014р. № 167 о.д.

Інструкції
з безпеки №№ 502...506
під час виконання лабораторних робіт у кабінеті
«Промислова безпека та охорона праці»
з дисципліни основи охорони праці

1. Загальні положення.

1.1. До проведення лабораторних робіт допускають студентів після проходження вступних, первинних інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності та первинних інструктажів під час виконання лабораторних робіт.

1.2. Біля кожного робочого місця слід розмістити витяг інструкції з безпеки, що враховує вимоги безпеки під час виконання визначеної роботи. Зміст інструкції з безпеки доводиться до відома студентів з подальшою реєстрацією на сторінці класного журналу в графі «Зміст завдання».

Перевірку знань з безпеки праці здійснює викладач перед виконанням та в процесі роботи. При цьому, підпис студента про проведений інструктаж не передбачається.

1.3. Лабораторні роботи виконуються в домашньому одязі.

1.4. Під час проведення лабораторних робіт на студента можуть діяти такі шкідливі та небезпечні виробничі чинники: електричний струм, гострі кути обладнання, шкідливі хімічні речовини, монотонність праці тощо.

1.5. Після робіт, пов'язаних із забрудненням рук, необхідно ретельно вимити руки теплою водою з милом.

1.6. Особи, які порушили вимоги даних інструкцій, несуть відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Не приносити до кабінету предмети, що можуть бути загрозою життю та здоров'ю людини: сірники, газові балончики, зброю різного типу тощо.

2.2. Вивчити зміст інструктивної картки, методичних рекомендацій, звільнити місце від зайвих предметів і матеріалів, перевірити стан робочого місця.

2.3. Після виконання названих заходів проінформувати відповідальну особу про готовність до виконання роботи.

2.4. Про виявлені порушення безпеки повідомити відповідальну особу, роботу починати тільки після усунення цих недоліків.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1. Виконувати роботу, що передбачена завданням інструкційних карток та методичних рекомендацій.

3.2. Під час раптового відключення електричного обладнання, негайно повідомити відповідальну особу, зупинити роботу до в'яснення та усунення несправності.

3.3. Не допускається загромадження проходів між столами сторонніми предметами. Вентилювання приміщення здійснювати з дозволу відповідальної особи.

3.4. Використовувати наочні посібники, обладнання, інструменти тощо за прямим призначенням.

3.5. Безпека виконання лабораторних робіт на теми:

3.5.1. «Дослідження параметрів мікроклімату робочої зони та оцінка щодо відповідності нормативним значенням».

Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- при роботі з термометрами, кататермометрами, анемометрами не допускати ударів, падіння, надійно утримувати їх сухими пальцями рук ;
- при створенні небезпечної ситуації - інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи;
- вмикати та вимикати прилади з мережі за допомогою штепсельної вилки після погодження та під наглядом викладача.

3.5.2. «Контроль вмісту шкідливих речовин в повітрі робочої зони».

Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- скляні вироби брати сухими пальцями, звертати увагу на відсутність сколів, тріщин;
- не торкатися руками до реагуючих порошків;
- при створенні небезпечної ситуації - інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.5.3. «Дослідження рівня шуму та вібрації на робочому місці»

Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- вмикати та вимикати прилад за допомогою штепсельної вилки;
- електричний провід не повинен мати оголених проводів, перекручень. Корпус приладу підлягає захисному заземленню;
- запобіжник живлення приладу повинен відповідати значенню розрахункового струму;

- при створенні небезпечної ситуації - інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.5.4.«Випробування вантажопідіймальних машин».

Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- перед випробуванням оглянути стан металоконструкцій, канатів, видимих пошкоджень електричних кабелів тощо;
- керувати пультом тільки сухими руками, огляд машини проводити зі спеціальної площадки, не знаходитись в небезпечній зоні можливого падіння;
- керування вантажопідіймальною машиною здійснювати з дозволу та під наглядом викладача;
- при створенні небезпечної ситуації – терміново інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.5.5.«Вимірювання опору заземлення та ізоляції».

Вимоги безпеки:

- перевірити стан приладів, з'єднувальних дротів, металевих стержнів, молотка;
- під час забивання електродів у землю молотком наносити удари середньої сили. Під'єднання дротів виконувати при відсутності напруги, забезпечуючи послідовність підключення;
- під'єднання дротів до клем мегометра виконувати при відсутності напруги (рукоятка приладу знаходиться в необерттовому положенні);
- заземлюючий пристрій під час виміру повинен мати візуальний розрив дроту з електроустановкою;
- при створенні небезпечної ситуації – терміново інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.6.Про порушення, що мали місце під час проведення роботи, проінформувати відповідальну особу.

4.Вимоги безпеки після закінчення роботи.

4.2.Прибрати робоче місце, здати наочні посібники, підготувати звіт для захисту.

4.3.Виходити з кабінету спокійно та організовано.

5.Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1.У разі травмування або відчуття недомагання – інформувати відповідальну особу, в необхідних випадках – викликати фельдшера навчального закладу та прийняти дії щодо надання першої медичної допомоги згідно інструкції з охорони праці № 199 «Надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків».

5.2.Перша медична допомога.

5.2.1 . При ураженні електричним струмом.

У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку

від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за сухий одяг або застосувавши підручний електроізоляційний матеріал. При відсутності дихання і (або) серцебиття необхідно робити штучне дихання і (або) зовнішній масаж серця.

5.2.2. При пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, покласти стерильний перев'язочний і накласти стерильний матеріал на рану і виконати бинтування.

5.2.3. При переломах, розтягненні зв'язок, ударах.

При переломах на уражене місце накладають шину так, щоб вона з обох боків охопила суглоби. Шину перев'язують до кінцівки.

Упевнившись, що потерпілий дістав тільки удар, а не перелом, до пошкодженого місця слід прикласти холодний предмет і щільно забинтувати забите місце.

При підвертанні стопи, ознакою чого є різкий біль у суглобі і припухлість, перша допомога полягає у прикладанні холодного предмета, тугому бинтуванні та забезпечення потерпілому спокою.

5.3. У разі виникнення загорання необхідно:

- повідомити відповідальну особу;
- знеструмити електричну мережу (при загоранні електроустановки);
- ізолювати місце загорання, не дозволяючи поширення на інші об'єкти,
- приступити до гасіння пожежі та залишити приміщення згідно плану евакуації під керівництвом відповідальної особи.

Інструкції з безпеки складені на 4 аркушах

Розробив:

завідувач кабінету

Базурін О. П.

Узгоджено:

інженер з охорони праці

Базурін О. П.

юрисконсульт

Мандрик О.П.

Інструкція
з безпеки №502

під час виконання лабораторної роботи
на тему: «Дослідження параметрів мікроклімату робочої зони та оцінка
щодо відповідності нормативним значенням»

Витяг

Робоче місце №1

3.Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1.Виконувати роботу, що передбачена завданням інструкційних карток та методичних рекомендацій.

3.2.Під час раптового відключення електричного обладнання, негайно повідомити відповідальну особу, зупинити роботу до виявлення та усунення несправності.

3.3.Не допускається загромодження проходів між столами сторонніми предметами. Вентилювання приміщення здійснювати з дозволу відповідальної особи.

3.4.Використовувати наочні посібники, обладнання, інструменти тощо за прямим призначенням.

3.5.Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- при роботі з термометрами, кататермометрами, анемометрами не допускати ударів, падіння, надійно утримувати їх сухими пальцями рук ;
- при створенні небезпечної ситуації - інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи;
 - вмикати та вимикати прилади з мережі за допомогою штепсельної вилки після погодження та під наглядом викладача.

3.6.Про порушення, що мали місце під час проведення роботи, проінформувати відповідальну особу.

Завідувач кабінетом _____Базурін О. П.

Інструкція
з безпеки №503

під час виконання лабораторної роботи
на тему: «Контроль вмісту шкідливих речовин
у повітрі робочої зони»

Витяг

Робоче місце №2

3.Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1.Виконувати роботу, що передбачена завданням інструкційних карток та методичних рекомендацій.

3.2.Під час раптового відключення електричного обладнання, негайно повідомити відповідальну особу, зупинити роботу до виявлення та усунення несправності.

3.3.Не допускається загромодження проходів між столами сторонніми предметами. Вентилювання приміщення здійснювати з дозволу відповідальної особи.

3.4.Використовувати наочні посібники, обладнання, інструменти тощо за прямим призначенням.

3.5.Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- скляні вироби брати сухими пальцями, звертати увагу на відсутність сколів, тріщин;
- не торкатися руками до реагуючих порошків;
- при створенні небезпечної ситуації - інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.6. Про порушення, що мали місце під час проведення роботи, проінформувати відповідальну особу.

Затверджено
Наказ директора інституту
10.09.2014р. № 167 о.д.

Інструкція
з безпеки №504
під час виконання лабораторної роботи
на тему: «Дослідження рівня шуму та вібрації на робочому місці»
Витяг
Робоче місце №3

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1. Виконувати роботу, що передбачена завданням інструкційних карток та методичних рекомендацій.

3.2. Під час раптового відключення електричного обладнання, негайно повідомити відповідальну особу, зупинити роботу до виявлення та усунення несправності.

3.3. Не допускається загромодження проходів між столами сторонніми предметами. Вентилювання приміщення здійснювати з дозволу відповідальної особи.

3.4. Використовувати наочні посібники, обладнання, інструменти тощо за прямим призначенням.

3.5. Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- вмикати та вимикати прилад за допомогою штепсельної вилки;
- електричний провід не повинен мати оголених проводів, перекручень. Корпус приладу підлягає захисному заземленню;
- запобіжник живлення приладу повинен відповідати значенню розрахункового струму;
- при створенні небезпечної ситуації - інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.6. Про порушення, що мали місце під час проведення роботи, проінформувати відповідальну особу.

Глухівський агротехнічний інститут імені С. А. Ковпака СНАУ

Затверджено

Наказ директора інституту

10.09.2014р. № 167 о.д.

Інструкція
з безпеки №505

під час виконання лабораторної роботи
на тему: «Випробування вантажопідіймальних машин»

Витяг
Робоче місце №4

3.Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1.Виконувати роботу, що передбачена завданням інструкційних карток та методичних рекомендацій.

3.2.Під час раптового відключення електричного обладнання, негайно повідомити відповідальну особу, зупинити роботу до виявлення та усунення несправності.

3.3.Не допускається загромодження проходів між столами сторонніми предметами. Вентилювання приміщення здійснювати з дозволу відповідальної особи.

3.4.Використовувати наочні посібники, обладнання, інструменти тощо за прямим призначенням.

3.5.Вимоги безпеки:

- перевірити стан робочого місця;
- перед випробуванням оглянути стан металоконструкцій, канатів, видимих пошкоджень електричних кабелів тощо;
- керувати пультом тільки сухими руками, огляд машини проводити зі спеціальної площадки, не знаходитись в небезпечній зоні можливого падіння;
- керування вантажопідіймальною машиною здійснювати з дозволу та під наглядом викладача;
- при створенні небезпечної ситуації – терміново інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.6.Про порушення, що мали місце під час проведення роботи, проінформувати відповідальну особу.

Завідувач кабінетом _____ Базурін О. П.

Затверджено
Наказ директора інституту
10.09.2014р. № 167 о.д.

Інструкція
з безпеки №506
під час виконання лабораторної роботи
на тему: «Вимірювання опору заземлення та ізоляції»
Витяг
Робоче місце №5

3.Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1.Виконувати роботу, що передбачена завданням інструкційних карток та методичних рекомендацій.

3.2.Під час раптового відключення електричного обладнання, негайно повідомити відповідальну особу, зупинити роботу до виявлення та усунення несправності.

3.3.Не допускається загромодження проходів між столами сторонніми предметами. Вентилювання приміщення здійснювати з дозволу відповідальної особи.

3.4.Використовувати наочні посібники, обладнання, інструменти тощо за прямим призначенням.

3.5.Вимоги безпеки:

- перевірити стан приладів, з'єднувальних дротів, металевих стержнів, молотка;
- під час забивання електродів у землю молотком наносити удари середньої сили. Під'єднання дротів виконувати при відсутності напруги, забезпечуючи послідовність підключення;
- під'єднання дротів до клем мегометра виконувати при відсутності напруги (рукоятка приладу знаходиться в необертовому положенні);
- заземлюючий пристрій під час виміру повинен мати візуальний розрив дроту з електроустановкою;
- при створенні небезпечної ситуації – терміново інформувати викладача та прийняти запобіжні заходи.

3.6.Про порушення, що мали місце під час проведення роботи, проінформувати відповідальну особу

Завідувач кабінетом _____ Базурін О. П

Інструкція
з охорони праці №107
під час проведення навчально-виховного процесу
в кабінеті "Промислова безпека та охорона праці"

1. Загальні положення

- 1.1. Дана інструкція поширюється на всіх учасників навчально - виховного процесу під час проведення занять у кабінеті. До роботи допускають осіб після проходження медичного огляду, вступних та первинних інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності.
- 1.2. Інструкція розроблена з урахуванням Примірної інструкції з охорони праці №41 під час проведення навчально - виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) навчального закладу (наказ від 15.01.2014 р. №11 о.д.); Положення про розробку інструкції з охорони праці (НПАОП 0.00-4.15-98) та Положення про організацію роботи з охорони праці учасників НВП в установах і закладах освіти.
- 1.3. Під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті можуть діяти такі шкідливі та небезпечні виробничі чинники:
 - електричний струм,
 - гострі кути,
 - шорсткі поверхні,
 - монотонність праці,
 - напруга зору тощо.

Особливість дії електричного струму полягає в тому, що його неможливо відчутти органами чуття на відстані, захисна реакція організму проявляється лише після того, як людина потрапила під дію електричної напруги. Подразнення тканин організму внаслідок дії електричного струму може бути прямим, коли струм безпосередньо проходить через ці тканини та рефлекторним (через центральну нервову систему), коли тканини не знаходяться на шляху проходження струму.

1.4. Після робіт, пов'язаних із забрудненням рук, необхідно ретельно вимити руки теплою водою з милом.

1.5. Перед проведенням лабораторних робіт в установленому порядку затверджуються інструкції з безпеки до даних робіт.

1.6. Особи, які порушили вимоги даної інструкції, несуть відповідальність згідно діючого законодавства України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Заходити до кабінету лише з дозволу завідуючого кабінетом, викладача, іншої посадової особи.

2.2. Зайняти робоче місце згідно прийнятої схеми.

2.3. Не приносити до кабінету предмети, що можуть бути загрозою життю та здоров'ю людини: сірники, газові балончики, зброю різного типу тощо.

2.4. Про виявлені порушення безпеки повідомити відповідальну особу, роботу починати тільки після усунення цих недоліків.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1. Роботу починати після перевірки викладачем готовності студентів до виконання завдань. Безпечна організація робочого місця зводиться до вибору оптимального положення тіла, нормативного значення освітлення тощо. Зручною є поза, за якої кут нахилу хребта складає 160° .. 170° , при роботі сидячи за столом, відносно вертикальної площини.

Науково обґрунтоване положення тіла забезпечує високу продуктивність праці. Під час виконання конкретного завдання робоче місце (робочу зону) звільнити від зайвих предметів, матеріалів, звернути увагу на стійкість робочого столу, стільця.

3.2. Під час роботи уважно слухати викладача, не відволікатися та не відволікати інших від сприймання інформації. У випадках нездужання, виникнення питань - підняти руку і чекати звернення відповідальної особи.

3.3. Не дозволяється розміщення в штепсельних розетках, замкових отворах тощо будь-яких предметів. Під час перерв вийти з кабінету, черговий забезпечує підготовку приміщення для подальшої роботи.

3.4. Під час перерв забороняється бігати, розкомплектовувати пристрої, приводити в дію наочне обладнання тощо.

3.5. Про всі порушення під час роботи інформувати відповідальну особу.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Прибрати робоче місце, здати навчально-наочні посібники тощо.

4.2. Під час виходу з кабінету необхідно зберігати порядок і організованість.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

5.1. У разі травмування або відчуття недомагання інформувати відповідальну особу, в необхідних випадках викликати медичного працівника навчального закладу та надати першу медичну допомогу згідно з інструкцією з охорони праці № 199 «Надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків».

5.2. Перша допомога при ураженні електричним струмом.

Переконатися у наявності пульсу та дихання. Незалежно від ступеня ураження електричним струмом обов'язково викликати

лікаря. Потерпілого слід покласти у зручне положення і до прибуття медичного працівника забезпечити повний спокій, постійний нагляд за диханням і пульсом.

Висновок про смерть потерпілого підтверджується лікарем.

5.3. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти на рану стерильний матеріал та пов'язку.

5.4. При переломах, розтягненні зв'язок, ударах.

При переломах на уражене місце накладають шину так, щоб вона з обох боків охопила суглоби. Шину перев'язують до кінцівки.

Упевнившись, що потерпілий дістав тільки удар, а не перелом, до пошкодженого місця слід прикласти холодний предмет і щільно забинтувати забите місце.

При підвертанні стопи, ознакою чого є різкий біль у суглобі і припухлість, перша допомога полягає у прикладанні холодного предмета, тугому бинтуванні та забезпечення потерпілому спокою.

5.5. У разі виникнення загорання необхідно:

- повідомити відповідальну особу;
- знеструмити електричну мережу (при загоранні електроустановки);
- ізолювати місце загорання, не дозволяючи поширення на інші об'єкти,
- приступити до гасіння пожежі та залишити приміщення згідно плану евакуації під керівництвом відповідальної особи.

Дана інструкція складена на 3 аркушах.

Розробив:

завідувач кабінету

Узгоджено:

інженер з охорони праці

юрисконсульт

_____ Базурін О. П.

_____ Базурін О. П.

_____ Мандрик О.П.

КУТОЧОК З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Перелік обов'язкових нормативно-правових документів в кабінеті «Промислова безпека та охорона праці».

1. Інструкції з охорони праці; безпеки; пожежної безпеки.
- Інструкція з охорони праці під час проведення навчально-виховного процесу.
- Інструкції з безпеки, що враховують умови виконання завдання, пов'язаних з використанням різних інструментів, обладнання тощо, під час проведення лабораторних або практичних робіт
- Інструкція з пожежної безпеки.
2. Журнали реєстрації інструктажів з охорони праці; БЖД; пожежної безпеки на робочому місці.
3. Інструкція щодо застосування лікарняних препаратів, що входять до складу медичної аптечки.
4. Паспорт атестації робочих місць за умовами праці.
5. Програми проведення первинних інструктажів з охорони праці, БЖД.
6. Акт-дозвіл на проведення НВП в зварювальній майстерні.

Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака СНАУ

Витяг з охорони праці №107 під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті «Промислова безпека та охорона праці», затвердженої наказом директора інституту від 15 січня 2014р. №110.д.

1. Загальні положення

- 1.1. Дана інструкція поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час проведення занять у кабінеті. До роботи допускають осіб після проходження медичного огляду, вступних інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності.
- 1.2. Інструкція розроблена з урахуванням Примірної інструкції з охорони праці №41 для студентів інституту під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті(лабораторії) інституту (наказ від 11.01.2014р. №11 о.д.).
2. Вимоги безпеки перед початком роботи.
 - 2.1. Заходити до кабінету лише з дозволу завідуючого кабінетом, викладача, іншої посадової особи.
 - 2.2. Зайняти відповідне робоче місце, згідно прийнятої схеми.
 - 2.3. Не заносити до кабінету предмети, які можуть загрожувати життю і здоров'ю студентів колючі і ріжучі предмети, сірники, газові балончики, зброю різного типу.
 - 2.4. Звільнити робоче місце від усіх зайвих предметів і матеріалів для роботи, перевірити стан робочого місця.
 - 2.5. При виявленні порушень – доповісти викладачу, без усунення яких до роботи не приступати.
3. Вимоги безпеки під час роботи.
 - 3.1. Дозволяється розпочинати виконання роботи лише після дозволу викладача.
 - 3.2. Виконувати тільки ту роботу яка передбачена завданням або визначена викладачем.
 - 3.3. Під час роботи чітко виконувати послідовність роботи зазначеної в інструкційних картках, методичних рекомендаціях.
 - 3.4. При раптовому відключенні електричного обладнання, негайно повідомити викладача і припинити роботу до выяснення та усунення виявленої несправності електротехнічним персоналом.
 - 3.5. Не загромождувати між рядами робочих столів сторонніми предметами
 4. Вимоги безпеки після закінчення роботи.
 - 4.1. Прибирати робоче місце, здати викладачу навчально-наочні посібники, інструмент тощо.
 - 4.2. Під час виходу з кабінету необхідно зберігати порядок і організованість.
 5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.
 - 5.1. У разі травми, поранення або якщо відчувається недомагання негайно повідомити викладача.
 - 5.2. До появи медичного працівника надати першу долікарняну допомогу згідно вимог інструкції по наданню першої долікарняної допомоги потерпілим.
 - 5.3. У разі виникнення загоряння необхідно:
 - повідомити відповідальну особу;
 - обеструмити електричну мережу (при загорянні електроустановки);
 - ізолювати місце загоряння, не дозволяючи поширення на інші об'єкти, приступити до гасіння пожежі та залишити приміщення згідно плану евакуації під керівництвом відповідальної особи.

ІНСТРУКТАЖИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

	Особа, яка проводить	В яких випадках	В які строки	Особа, яка проводить	В яких випадках	В які строки	
Вступні інструктажі	Інженер з охорони праці або особа, яка виконує його обов'язки	- Перед початком навчальних занять. - До початку трудового або професійного навчання. - У разі екскурсії в навчальному закладі	Перед початком занять, до початку навчання, на початку екскурсії	Позапленові інструктажі	Викладачі, куратори навчальних груп, майстри виробничого навчання, керівники гуртків тощо.	У разі: порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели або могли призвести до травм, аварій, пожеж тощо; при зміні умов виконання навчальних завдань; нещасні випадки за межами навчального закладу,	По мірі необхідності.
Первинні інструктажі	Викладачі, куратори навчальних груп, майстри виробничого навчання, керівники гуртків тощо.	Перед початком занять у кожному кабінеті, майстерні, спортивній залі; кожним навчальним завданням пов'язаним з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо; початком зимових або літніх канікул; навчально-виховним процесом пов'язаним з використанням шкідливих або небезпечних факторів для здоров'я, за межами навчального закладу.	Перед початком занять, різними видами практик поза навчальною закладу, при зміні обладнання, перед зимовими та літніми канікулами.		Цільовий інструктаж з БЖД	Відповідальні особи	У разі: організації позанавчальних заходів; під час проведення громадських, позанавчальних робіт.

ДІЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Якщо у приміщенні розбито ртутний термометр: відчинити настій усі вікна; максимально ізолювати від людей забруднене повітря; захистити органи дихання хоча б вологою марлевою пов'язкою; терміново розпочати збирання ртуті - збирати спринцівкою великі кульки і кидати їх у склянку з розчином (2грами перманганату калію на 1л. Води); вимити забруднені місця мильно-содовим розчином (400г. мила і500г. кальцієвої соди на10 л. води) або розчином перманганату калію (20г. на 10л. води) і провітрювати протягом 3 діб; якщо наступили на ртуть, підшову взуття промити майже чорним розчином перманганату калія.

Що робити при оповіщенні радіаційного забруднення? Провести йодну профілактику, приймаючи протягом 7 днів по 1 таблетці йодистого калію(0,125г.) при відсутності – використовувати йодистий розчин: 3-5 крапель 5% розчину йоду на склянку води. Для зменшення негативного впливу на організм радіоактивних речовин рекомендується: виходити з приміщення тільки в разі потреби; територію біля будівлі періодично зволожувати, а в приміщенні щодня забезпечувати вологе прибирання із застосуванням мийних засобів; ретельно мити перед прийняттям їжі руки з полосканням рота 0,5%розчином питної соди.

Як підготуватися до хімічної аварії? Визначитися з властивостями хімічно-небезпечного об'єкта, запам'ятати сигнал оповіщення населення про аварію(вита сирен і переривчасті гудки) «Увага всім». Отримавши сигнал про аварію необхідно: надягнути гумові чоботи, плащ, взяти важливі документи та виходити з зони можливого зараження перпендикулярно напрямкові вітру на відстань не менше 1,5 км; для захисту органів дихання використовувати протигаз, або підручні вироби з тканини змочені у воді вміст харчової соди знаходиться в межах 2-5%(для захисту від хлору); 2%лимонної або оцтової кислоти(для захисту від аміаку).

Основні заходи обережності для запобігання можливого терористичного акту або зменшення його наслідків: не чіпати в вагоні, під'їзді будинку або на вулиці нічийні пакети і не підпускати до них інших. Повідомте про знахідку працівника міліції; в присутності терористів не висловлювати своє незадоволення, утримуватись від різких рухів, крику; при загрозі застосування зброї лягати на живіт, захищаючи голову руками, подаль від вікон прохідів сходів; якщо стався вибух – вжити заходи щодо недопущення пожежі і паніки, надати першу медичну допомогу потерпілим; у випадку поранення рухатись як можна менше; враховувати будь які зміни в ситуації, що дає змогу на рятування; спробувати запам'ятати примітки підозрливих людей і повідомити про них відповідні служби.

Як діяти, якщо Ви потрапили в перестрілку? Якщо стрільба застала вас на вулиці, зразу ж лягте і огляньте, виберіть найближче укриття і проберіться до нього. При першій можливості заховайтеся у під'їзді житлового будинку, підземному переході тощо. Вжити заходи щодо порятунку дітей, при необхідності прикрийте їх своїм тілом. Якщо в ході перестрілки знаходитесь дома – укрийтеся у ванній кімнаті і лягте на підлогу. Знаходячись у кімнаті, слідкує за можливим виникненням пожежі. Якщо пожежа почалась а стрільба не припинилась, залиште квартиру і укрийтеся в під'їзді подаль від вікон.

Як діяти щоб уникнути нападу? Уникати прогулянок наодинці в малолюдних місцях вибирати для пересування безпечний транспорт. Віддавати перевагу освітленим людним вулицям. Уникати прохідів під мостами, довгих парканів, темних дворів тощо заходячи в темний під'їзд і побачивши незнайомих, оберніться і крикніть « Почекайте, я зараз вийду» при зверненні у грубій формі не відповідайте і не піддавайтесь на провокації. Не заходьте до порожнього автобусу, а якщо zostали в салоні одні – розташуйтеся поближе до водія.